



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani**

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimè explicantur

**Gavanti, Bartolommeo**

**Antverpiæ, 1646**

De defectibus formæ. V.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-40214**

*ad speciem deficientem. Quòd si expectando aliquamdiu haberi possit, expectandum erit, ne Sacrificium remaneat imperfectum.*

*Si nullo modo haberi possit.* ] Imò si difficillimo modo haberi possit, & notabilis inde oriretur offensus populi, Missa absoluenda erit absque materia deficiente, siue Hostiæ, siue vini; quia maioris est vinculi Ius naturale quàm diuinum scriptum, aut posituum, *Azor. lib. 10. cap. 35. quæst. 6.*

An verò Summus Pontifex possit relaxare Ius diuinum ad effectum, vt Sacerdos ob ingentem necessitatem in solo pane sine vino sacrificet? *Azor. lib. 10. cap. 19. quæst. 3. vers. Secundum est.* putat probabilem affirmatiuam sententiam, ob publicam necessitatem, & grauem. Probabiliorem negatiuam docet *Suar. disp. 43. sect. 4.*

Quæri potest in prædictis casibus de aqua, quæ, ob breuissimum tempus ab infusione eiusdem in Calicem vsque ad Calicis consecrationem, non potest conuerti in vinum, vt aliàs dicitur, An remaneat aqua mixta spe-

ciebus vini; an verò & ipsa statim immediate transubstantietur in Sanguinem Christi? sed, quidquid sit de conuersione aquæ in vinum, de qua disputant Philosophi, quam tamen affirmant SS. Patres & Theologi Scholastici, si ob angustiam temporis non fiat conuersio, non putamus absurdum, quòd remaneat aqua substantialiter aqua, cum non sit neque materia, neque commateria immediata Sacramenti; sed ea solùm infunditur ad mysterium vnionis populi cum Christo, vt suo loco diximus. Neque idèò adoramus aquam, sed Christum sub specie vini aqua permixti: sicuti neque si cadat in Calicem musca, eam dicimur adorare. Scripsere de hac re fusiùs Paulus Aresius Episcopus Derthonensis, & in oppositam sententiam Hyacinthus Petronius Magister sacri Palatii, nunc Episcopus.

#### De defectibus formæ. V.

**D**efectus ex parte formæ possunt contingere, si aliquid desit ex ijs qua ad integritatem verborum in ipsa consecratione requiruntur. Verba autem consecrationis, quæ sunt forma huius Sacramenti, sunt hæc: *Hoc est enim corpus meum. Et, Hic est enim calix Sanguinis mei, noui & æterni testamenti, mysterium fidei, qui pro vobis & pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Si quis autem aliquid diminueret, vel immutaret de forma consecrationis Corporis & Sanguinis, & in ipsa verborum immutatione verba idem non significarent, non conficeret Sacramentum. Si verò aliquid adderet quod significationem non mutaret, conficeret quidem, sed grauissimè peccaret.*

Notanda est hoc loco singularis doctrina *Suar. 3. par. disp. 85. sect. 1. Secundo.* quòd si contingat defectus ef-

fentialis in formâ, vel in altera, vel in vtraque, nempe cum mutatione sensus verborum consecrationis, iteranda est conse-

consecratio, vt perficiatur Sacrificium; & si contingat id cognosci post summptionem Corporis, vel speciei non ritè consecratæ, iteranda est item talis consecratio, appositâ materia quæ non fuit consecrata, *iuxta Rubric. sup. tit. 4. num. 5. & titulo 3. num. 6.* quia eadem est ratio ineptæ materiæ, & materiæ sine forma. Imò etiam, si id contingat fieri ex malitia ministris mutantis formam, vel non habentis intentionem, nihilominùs debet post summptionem supplere defectum, pœnitendo de priori culpa quam commisit, & reuerenter supplendo, vt dictum est.

2. Si Celebrans non recordetur se dixisse ea quæ in consecratione communiter dicuntur, non debet propterea turbari. <sup>a</sup> Si tamen certò ei constet, se omisisse aliquid eorum quæ sunt de necessitate Sacramenti, id est, formam consecrationis, seu partem, resumat ipsam formam, & cetera prosequatur per ordinem. 3. Si verò valde probabiliter dubitat, se aliquid essentielle omisisse, iteret formam, saltem sub tacita conditione. 4. Si autem non sunt de necessitate Sacramenti, non resumat, sed procedat ulterius.

Prima pars est *sancti Thom. sup. artic. 6. ad 5.* Altera pars est *eiusdem ibidem.* Sed cum hîc dicatur, resumat ipsam formam, quid resumendum erit? sanè verba ea tantùm, quæ suprâ num. 1. huius tituli posita sunt tamquam essentialia formæ, quidquid dicant *Ang. Palud. & Scotus.* ita *Suar. loc. citato.* In tertia parte Rubricæ, quæ est communis, eo mo-

do tollitur dubium, & periculum iterandi consecrationem super materiam consecratam. Quarta pars patet, & confirmat secundam partem huius Rubricæ, de non resumendo, nisi essentialia formæ.

Porro *S. Thom. q. 78. art. 3.* vult, excepto enim, omnia verba formarum prædictarum esse de essentia Sacramenti; communior autem antiquorum sententia est, ea non esse. Vide *Suar. disp. 60. sect. 1.*

Ceterùm non est necesse in prolatione formæ, vt sonus verborum attingat Hostiam, vel Calicem, *Suar. disp. 45. sect. 5.*

## De defectibus Ministri. VI.

**D**efectus ex parte Ministri possunt contingere quoad ea quæ in ipso requiruntur. Hæc autem sunt: In primis intentio, deinde dispositio animæ, dispositio corporalis, dispositio vestimentorum, dispositio in ministerio ipso, quoad ea quæ in ipso possunt occurrere.